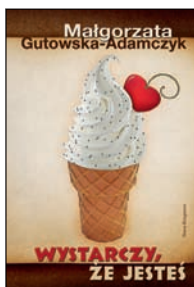

Bohdan Butenko Krulewna Śnieżka

oprac. graf. Bohdan Butenko, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, s. 168, 190x205, ISBN 978-83-10-11452-5, 5+

Najnowsza autorska książka wybitnego grafika zawiera alternatywne wersje czterech popularnych baśni. Mamy więc bohaterów bajki o Czerwonym Kapturku znudzonych ciągłym powielaniem znanego schematu, Kopciuszka o rozmiarze stópki 50, który za nic w świecie nie chce iść na bal, a kiedy mimo wszystko idzie, to... pomaga kucharzom smażyć naleśniki, Jasia i Małgosię rozrabiających w kilku „cudzych” bajkach (bo wciąż się gubią) oraz mocno upolitycznioną wersję bajki o Królowie Śnieżce i krasnoludkach. Iskrzące się surrealistyczno-groteskowym dowcipem zgrabne baśniowe pastisze stanowią pociągającą lekturę dla czytelników w każdym wieku. Młodszych zachwyci komedia pomyłek, starszych – wielopiętrowość znaczeniowa i metatekstowa zabawa.

Małgorzata Gutowska-Adamczyk Wystarczy, że jesteś

Wydawnictwo Nasza Księgarnia, s. 296, 135x204, ISBN 978-83-10-11735-9, 13+

Siedemnastoletni bohaterki najnowszej powieści Małgorzaty Gutowskiej-Adamczyk marzą o miłości idealnej. To wielkie pragnienie cechuje także główną bohaterkę – osobę pozbawioną wiary w siebie i w pomyslny los. Kiedy Weronika poznaje uroczego studenta Akademii Teatralnej, zakochuje się bez pamięci, co wpływa pozytywnie na jej wygląd i zachowanie. Ta pierwsza miłość przynosi bohaterce wiele rozczarowań, bowiem dla młodzieńczego aktora nie nadszedł jeszcze czas relacji dojrzałej, odpowiedzialnej. Tę bogatszą stronę miłości pokazują autorka na przykładzie rodzącego się powoli, ale konsekwentnie, uczucia Weroniki i Marka. Bohaterka wchodzi w swą drugą miłość bogatsza o doświadczenia pierwszej. Przeżyte cierpienie pomaga jej, choć nie od razu, stawić czoła poważnemu wyzwaniu, jakim jest ciężka choroba Marka. Powieść stanowi wiarygodne studium pierwszych oczarowań, pokazuje, jak ważne jest dojrzwanie do miłości.

Jacek Ingłot Eri i smok

il. Kamila Stankiewicz, wyd. Skrzat Stanisław Porębski, s. 304, 137x195, ISBN 978-83-7437-369-2, 8+

Nowa książka znanego pisarza fantasy i krytyka literackiego to fantastyczna powieść drogi, łącząca w sobie wiele znanych motywów baśniowych, legendarnych i literackich. Opisuje wędrowkę niezwyklej dziewczynki poprzez mroczny las i tajemnicze krainy. Bohaterce została powierzona misja ocalenia jedyne go na świecie smoczego jaja i dostarczenia go dobrej wróżce – gdyby bowiem wpadło w ręce przebiegłego maga, wzmocniłoby w nim siłę zła i pomogło zapanować nad światem. Eri jest ścigana przez złowrogich wystawców maga oraz prześladowana przez niego w snach, ale to nie trudna wędrowka okazuje się w powieści najważniejsza, lecz jeszcze trudniejsza decyzja, którą dziewczynka musi podjąć u kresu drogi. Decyzja będąca ostatecznym w tej historii zwycięstwem dobra nad złem i miłości nad przemocą. Sprawnie napisana powieść o baśniowym klimacie i szlachetnym przestaniu.

Roksana Jędrzejewska-Wróbel Kosmita

il. Jona Jung, wyd. ING Bank Śląski, s. 55, 210x270, ISBN 978-83-928961-1-1, 8+

W domu kilkuletniej Oli pojawia się oczekiwany przez dziewczynkę braciszek. Niestety, niebawem okazuje się, że chłopczyk w niewielkim stopniu przypomina młodsze rodzeństwo innych dzieci – ignoruje otoczenie, nie znosi dotyku, nie uśmiecha się. Sprawia wrażenie zagubionego na obcej planecie, dlatego Ola nazywa go kosmitą. Opieka nad nim to wielkie wyzwanie dla całej rodziny, która musi pogodzić się z innością Kacpra, nauczyć się z nią żyć oraz zastosować konieczną terapię. Powieść napisana jest z perspektywy Oli, ale czytelnik poznaje także odczucia Kacpra, piszącego przejmujące listy do Anioła Stróża. Książka powstała przy współpracy terapeutów z Fundacji Synapsis – jest nie tylko mądrą i dopracowaną literacko opowieścią o odmienności, lecz także znakomitą, wzorcową wręcz pozycją biblioterapeutyczną, niosącą wsparcie rodzinom dzieci autystycznych.

Anna Onichimowska Joanna Sedlaczek O zwierzaku, którego nie było

projekt serii, oprac. graf. i il. Joanna Sedlaczek, wyd. Arkady, seria „W lesie Marcina”, s. 23, 210x235, ISBN 978-83-213-4569-7, 3+

Kolejna książka w serii „W lesie Marcina” porusza problem braku akceptacji wobec odmienności. Zwierzak, którego nie ma, to istota tak bardzo różna od wyobrażeń mieszkańców Lasu o tym, co normalne, bezpieczne i „własne”, że nawet szczerą akceptacją jednego z nich nie jest w stanie ocalić jej przed odrzuceniem. Paskuda (tak w lesie nazwano zwierzątko) narysowana przez Joannę Sedlaczek posiada wszystkie cechy, które są konieczne do zrozumienia przesłania książki. Jest niepodobna do żadnego znanego zwierzęcia, przerażona, zagubiona i... bardzo sympatyczna. Mimo wszystko musi powrócić do niebytu – odfrują na skrzydłach równie nieakceptowanego Chmuroptaka. Tylko króliczek, mimo przestrogi, wyrusza na poszukiwanie przyjaciela – to krzepiący akcent tej mądrej i pięknej bajki – o tym, jak bardzo boimy się odmienności, nawet, jeśli nie może nam ona w niczym zagrozić. Tak jak mały wystraszony zwierzak lwom, słoniom i nosorożcom...

Krystyna Siesicka Zatrzymaj echo

na okł. „Jaccuzi” Jacka Yerki, wyd. Akapit Press, s. 105, 145x205, ISBN 978-83-61635-01-7, 13+

Trzecia książka o losach bohaterów słynnej Zaputki na zakręcie. W poszukiwaniu śladów ich miłości narratorka znów przyjeżdża do Osady – małej mazurskiej miejscowości, gdzie przed laty poznali się Mada z Marcinem... Ostatnie jej spotkanie z bohaterami, już dorosłymi i znów samotnymi, nie było najlepsze (Pejzaż sentymentalny). Najwyraźniej nie tylko ich dzieciom, ale i im trudno było się porozumieć... Zatrzymaj echo odkrywa przed czytelnikiem nowe tajemnice. Okazuje się, że nawet wszechwiedzący narrator nie wie o swoich postaciach wszystkiego – bywa, że wymykają się one spod jego kontroli i żyją własnym, niezależnym życiem. Tak jest właśnie w tej książce – przewrotnej, ciekawej narracyjnie i jak zawsze u Krystyny Siesickiej – bardzo nastrojowej, pełnej zapachów, barw, wrażeń i klimatów. A także wspomnień – nie tylko związanych z bohaterami, ale także z samą narratorką. Wielką zaletą tej powieści są okrucy wspomnień związanych z jej ojcem: dawno wypowiedziane przez niego słowa, nieużywane już nazwy, obrazy z przedwojennej Warszawy, mundur lotnika. Kolejna bardzo dobra książka Krystyny Siesickiej jest bowiem także pewnym spojzeniem wstecz i zachętą, by czasami zatrzymać czas, albo chociaż... echo.

Barbara Stenka Akcja „Chłopaki”

okł. i str. tyt. Joanna Rusinek, wyd. Nasza Księgarnia, s. 216, 120x190, ISBN 978-83-10-11627-7, 10+

Dwunastoletnia bohaterka (także narratorka powieści) jest późnym dzieckiem rodziców zapatrzonych w starszą, trzydziestoletnią już i samodzielną córkę. Ci skądinąd sympatyczni ludzie w stosunku do swojego młodszego dziecka stosują metody „tradycyjnego” wychowania z surowym systemem nakazowo-zakazowym, a bez zaangażowania uczuciowego. W dodatku Roma jest wszechstronnie utalentowana i bardzo zdolna, co nie przysparza jej przyjaciół wśród rówieśników i nauczycieli. Jest zatem bardzo samotna. Niewinna przyjaźń z kolegą ze szkoły oraz ich wspólna troska o upośledzonego umysłowo piętnastolatka staje się dla rodziców powodem karnego wysłania dziewczynki do rodziny na wieś, gdzie ma być trzymana żelazną ręką. Na szczęście wakacyjny pobyt u mądrej ciotki, wśród sympatycznych mieszkańców wioski, staje się kluczem do wielu pozytywnych zmian w życiu dziewczynki, łącznie z uzdrowieniem domowej sytuacji.

Dobra powieść psychologiczno-obyczajowa z interesującą kreacją głównej bohaterki – mądrej, pogodnej i otwartej na świat.

Wojciech Widłak Opowieści do poduszki

il. Agnieszka Żelewska, wyd. Media Rodzina, s. 44, 220x240, ISBN 978-83-7278-347-9, 2+

Bohaterką Opowieści do poduszki jest dziewczynka Kasia, która... ma swoją poduszkę. A może to poduszka ma swoją Kasię? W książce bowiem ten niepozorny przedmiot codziennego użytku staje się dla dziecka równorzędnym partnerem. Już nie tylko magicznym przejściem do fantastycznego świata snu, lecz przyjacielem, rozmówcą, bytem mocno upersonifikowanym. Kasine rozmowy z poduszką, toczone przed zaśnięciem, są pełne humoru i ciepła, wręcz – miłości. I wydają się nawet ważniejsze od rozbudzających wyobraźnię bajeczek, które Kasia obowiązkowo musi co wieczór wymyślać i kapryśnej poduszce opowiadać. Dobra lektura rodzinna do wspólnego czytania przed zaśnięciem.

Rafał Witek Julka Kulka, Fioletka i ja

il. Agnieszka Żelewska, Wydawnictwo Bajka, s. 80, 260 x200, 978-83-61824-05-3, 6+

Dziesięcioletni Olaf, który pod nieobecność zapracowanych rodziców jest głównym opiekunem dwóch młodszych siostrzynek, musi wykazać się nie lada pomysłowością, żeby opanować temperament dziewczynek, znaleźć im ciekawe zajęcia, odpowiedzieć na dziesiątki pytań, a w razie potrzeby skłonić do posłuszeństwa. Przy porannym wstawaniu i przed pójściem spać, podczas posiłków, spacerów i prac domowych wymyśla więc bajkowe wywiady z ludźmi, zwierzętami i przedmiotami – uspokajające, zajmujące uwagę i rozbudzające wyobraźnię. Okazuje się jednak, że cała pierwszoosobowa narracja Olafa jest nie do końca prawdziwa – chłopiec daje w niej upust swojej marzycielskiej wyobraźni podyktowanej tęsknotą za domem, którego dzieci tak naprawdę nie mają. Nie mają też rodziców... Wzruszająca, ciekawie pomysłana i oryginalnie skomponowana opowieść, zwracająca uwagę na ważny problem.

Agata Dudek (ilustracje) **Czy można dotknąć tęczy?**

tekst Przemysław Wechterowicz, wyd. Endo, s. 24, 246x178, ISBN 978-83-62009-00-8, 2+

Przemysław Wechterowicz wymyślił książkę złożoną z niecodziennych pytań (jak to tytułowe) i niebanalnych odpowiedzi. Agata Dudek nadała im kształt – kolory, przestrzeń, kreskę. Widać, że świetnie się przy tym bawiła. Teraz wspólnie dzieło obojga cieszy oczy i zachęca czytelnika do dopisywania ciągów dalszych – we własnej wyobraźni.

Kolory wysmakowane, zarówno czyste i jaskrawe, ale i te przełamane, jakby wyblakłe. Położone płasko i ciekawie skontrastowane. Ilustracje drapane, skrobane, rysowane cieniutkim piórkiem i szerokim pędzlem. Wszystko to razem składa się na swobodny misz-masz, artystyczny nietad, który dopełnia dowcipną koncepcję tekstów.

Propozycja zarówno dla starszych, jak i najmłodszych filozofów (teksturowe stronicel!). A także dla nas, rodziców. Kogo nie wzruszy taki oto minidialog: „Dlaczego trzeba słuchać rodziców? Żeby im nie było przykro”...

Przy tej lekturze nikomu nie będzie przykro. Raczej wesoło. I refleksyjnie. Dodatkowa zabawa polega na tym, aby w umownych, skrótowych ilustracjach odnaleźć wszystkich bohaterów zawartych w indeksie końcowym. Książka niby lekka, a przecież prowokuje do myślenia.

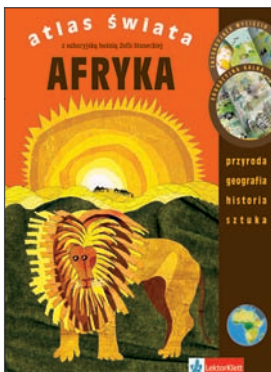
Piotr Fąfrowicz (ilustracje) **Zielony i Nikt**

tekst Małgorzata Strzałkowska, oprac. graf. Ewa Stiasny, wyd. Bajka, s. 24, 205x285, ISBN 978-83-61824-13-8, 5+

Opowieść Małgorzaty Strzałkowskiej o wychodzeniu z zamknięcia, na wielki, otwarty świat – z pomocą przyjaciół i dzięki ich zachęcie.

Jedną z ciekawszych propozycji w ofercie nowopowstałego wydawnictwa Bajka. Fabuła zilustrowana nastrojowymi obrazami Piotra Fąfrowicza. Obrazy wysmakowane, z wyczuciem dopełniają tekst, są wyważone i tchną wewnętrznym spokojem. Szczególnie piękne nokturny z tajemniczą studnią, miejscem bezpiecznego schronienia dziwnego bohatera książki. Motyw księżycy, wędrującego ponad cembrowinę studni, ponad konarami drzew, powtarza się w całej książce – w okładce, wyklejkach, obrazach... Rozświetla skrawek świata obserwowanego z samego dna dna studni i buduje klimat ilustracji.

Świetnie przemyślana oprawa typograficzna Ewy Stiasny. Książka nominowana w kategorii ilustratorskiej, a zarazem wyróżniona w kategorii literackiej.

Marta Ignerska (ilustracje) **Atlas świata. Afryka**

tekst Zofia Stanecka, Kinga Preibisz-Wala i Maria Deskur, wyd. LektorKlett, s. 36+2 kalki, 210x290, ISBN 978-83-7608-164-9, 7+

Świetna seria krajoznawcza dla nieco starszych czytelników (od lat 7 wzwyż). Każdemu kontynentowi poświęcono osobny tom, którego zilustrowanie powierzono innemu artyście. Mnóstwo tu drobnych i większych okruszków wiedzy, które składają się na wyobrażenie dziecka o odległych krajach. Można je studiować fragmentami, można zagłębić się w dłuższej lekturze, zależnie od potrzeb i chęci.

Niemale to wyzwanie ilustratorskie: jak się w tym gąszczu wiedzy nie pogubić? Charakterystyczne, mocne ilustracje Ignerskiej, przywodzące na myśl stylizację sztuki afrykańskiej świetnie współgrają z treścią. Odchodząc od stereotypu ilustracji dydaktycznej, rozumianej jako zgrzebny realizm, artystka pogodziła niezbędny content edukacyjny z odwagą i rozmachem ilustracji. Powstał jedyny w swoim rodzaju „realizm à la Marta Ignerska” – nie mamy wątpliwości, że patrzmy na słońca, a zarazem jest to słoń zachwycający i oryginalny – bo wyszedł spod ręki Ignerskiej. Mocne to dzieło i stylistycznie harmonijne.

Ewa Kozyra-Pawlak (ilustracje) **Księżniczka na ziarnku grochu**

tekst Hans Christian Andersen, wyd. Media Rodzina, s. 32, 200x266, ISBN 978-83-7278-335-5, 5+

Ilustrować Andersena to doprawdy nie lada zadanie: chyba wszystko już było... A jednak, Ewie Kozyrze-Pawlak udało się znaleźć nowy ilustratorski sposób na tradycyjną baśń. Wybrała oryginalną technikę patchworku. Swoje ilustracje wyszyła pracownice z gatganków. Pokazała przy tym, jak niewygodne jest „grochowe” łożo w gościnie u króla: księżniczka wierci się we śnie i przewraca się z boku na bok, kręci, wierci, rozkupa, dorabiając się coraz to nowych sińców na delikatnej skórze – po prostu męka.

Nie byle jaka to księżniczka. W atlasach, koronkach, jedwabiach! Od bogactwa tkanin kręci się w głowie. Ilustratorka do andersenowskiej baśni dodała bonus: komplet papierowych „ubranek” dla księżniczki – strojnych i prawdziwie książęcych.

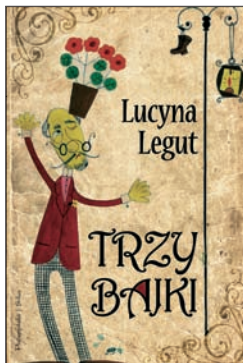
Daniel de Latour (ilustracje) **Wyprowadź mnie do krainy księcia Marginala**

tekst Henryk Bardijewski, wyd. Stentor-Kora, s. 92, 170x172, ISBN 978-83-61245-17-9, 10+

W pewnej szkole, w zastępstwie chorego nauczyciela w klasie pojawia się woźny, obdarzony ogromną fantazją. W konsekwencji dwóch uczniów podejmie wyprawę do baśniowej krainy. Kiedy nie wrócą na czas – w ślad za nimi wyruszy ekspedycja poczukiwawcza. Komplikacje zaczną się mnożyć.

Koncepcja zabawnej książki Henryka Bardijewskiego przywodzi na myśl skrzyżowanie tradycyjnej baśni z bestsellerowym „Sposobem na Alcybiadesa” Edmunda Niziuskiego. Daniel de Latour swoimi biało-czarnymi, skromnymi rysunkami świetnie się w tę ciągłość tradycji wpisuje. Trafnie odczytuje „oldskulowy” klimat opowieści. Tak autor tekstu, jak ilustrator – obaj bawią się wizją tego „marginalnego” księstwa, gdzie nic nigdy nie dzieje się „pośrodku”. W baśniowej krainie wszyscy żyją „na marginesie” tyranii swego władcy. Ciekawa jest także wizja szkoły, w której najważniejszą postacią jest woźny.

A zatem rysunki i napisy piórkami swobodnie wędrują po krawędziach kart, przechodząc z jednej na drugą – wspomagają opowieść i dodają jej lekkości. Magiczny realizm w czerni i bieli.

Lucyna Legut (książka autorska) **Trzy bajki**

wyd. Prószyński i S-ka, s. 104, 170x240, ISBN 978-83-7648-127-2, 5+

Mało kto wie zapewne, że Lucyna Legut, popularna pisarka dla młodzieży, studiowała przed laty na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. I oto – trzy teksty z jej autorskimi ilustracjami. Pierwsza z trzech „bajek” to krótki, żartobliwy wierszyk o wojnie psa z kotem. Dwie pozostałe to opowiadania prozą, zabarwione łatwo rozpoznawalnym, absurdalnym humorem Lucyny Legut. Tekstom towarzyszą ilustracje niezwykle oryginalne, hibernowane jakby w estetyce lat 60-tych, dziś powracającej do łask na fali mody „vintage”. Trochę w duchu modernistycznych ilustracji themersonowskich, trochę nawiązujące do karykatur Ha-Gi, czy wspaniałych ilustracji Kazimierza Mikulskiego (Ludwik Jerzy Kern – „Ferdynand Wspaniały”) są na wskroś „oldskulowe” i intrygujące w swojej geometrycznej prostocie. Pajęczka, cieniutka kreska wypełniona jest odważnie zestawianymi kolorami. Rysunki – zabawne i umowne – mają wdzięk niedzisiejszej kaligrafii. Nie ma na naszym rynku równie osobnego, ekscentrycznego, a zarazem pociągającego zjawiska. Nawet niefortunna okładka nie jest w stanie zaszkodzić tej książce.

Ewa Stiasny (ilustracje) **Tydzień Konstancji**

tekst Olga Masiuk, oprac. graf. Ewa Stiasny, wyd. Dwie Siostry, s. 24, 156x192, ISBN 978-83-922807-6-7, 10+

Nieco naiwna i wzruszająca opowieść o niewidomej Konstancji i jej codzienności. Ze wszystkim naszymi: „się zobaczy”, „no popatrz!” i „widziałas coś podobnego???” w których niewidząca dziewczyna nie ma udziału.

Książka inteligentnie zilustrowana – w zgodzie z fabułą i charakterem narracji. Od okładki, przez wyklejkę, po sylwetkowe, machnięte tuszem czarne ilustracje – konsekwentnie przeprowadzony ilustratorski plan. Prosty pomysł graficzny – czarne sylwetki bohaterów niezwykle lapidarnie oddają zmienne nastroje i niuanse charakterów. Brawo za dyscyplinę i konsekwencję!

Elżbieta Wasiuczyńska (ilustracje) **Królowa Śniegu**

tekst Hans Christian Andersen, wyd. Media Rodzina, s. 72, 190x250, ISBN 978-83-7278-354-7, 7+

Malarski kunst Elżbiety Wasiuczyńskiej ujawnia się tym razem w tradycyjnych obrazach, malowanych pędzlem. Sławna opowieść o Mroźnej Pani i okrucieństwie diabelskiego lustra artystka potraktowała z całym szacunkiem, należnym klasyce. Niezwykła harmonia barw i stylistyczna spójność – to atuty tej propozycji. Ilustracje są wykonane rzetelną malarską techniką – nie ma tu żadnych komputerowych sztuczek. Wspaniale pokazana podróż złotą karetą przez pełen zbójców las. Ilustratorka doskonale rozumie i akcentuje symboliczny charakter podróży Gerdy – w istocie jest to metafora dojrzewania.